

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΝΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝ ΑΝΤΕΡΣΕΝ

ΟΙ ΑΣΙΡΟΙ ΚΥΚΝΟΙ

Ε μιά χώρα πολύ μακρινή ζούσε ένας βασιλιάς, που είχε έντεκα γιουούς και μιά θυγατέρα, τή Λίλα. Ο βασιλιάς αγαπούσε πολύ τὰ παιδιά του και τους έδινε ό,τι του ζητούσαν, για να τὰ βλέπει εὐτυχισμένα.

Αυτό όμως δεν εβόταζε πολύ. Γιατί ο βασιλιάς, που ήταν χήρος, πήρε σέ λίγο καιρό δεύτερη γυναίκα. Η νέα βασίλισσα, που ήταν και μαγισσα, μισούσε τή Λίλα και τὰ έντεκα αδέρφια της κι' αποφάσισε να τ' άρνησει.

Μιά μέρα λοιπόν φώναξε τὸ βασιλοπούλι και τους είπε :

— Σας προστάζει να βγάλετε κτερά σας τὰ παιδιά και ν' αλλάξετε μορφή...

— Αίσιος τὸ βασιλοπούλι ήταν έντεκα άσπιροι κύκνοι και πέταξαν άπό τὰ παράθυρα τὸ παλάτιό κι' έφτυσαν μέσα σὸ δάσος.

Έπειτα ἡ κακή βασίλισσα έστρεψε με καρδωδέματα τὸ πρόσωπό της ἄλλας κι' έκανε τόσο άγνώριστη τήν όψη της, πὸδ δεν τήν γνοίσε ούτε ο πατέρας της. Τόσο πολύ είχε γίνει άσχημη, ἡ δούλο-ζαμένη!

Μονάχα ο σκύλος και τὰ γελόδια της τήν έγνώριζαν, ἀλλ' αυτά δεν είχαν φωνή για να κηρυξουν. Τότε ἡ Λίλα έφυγε από τὸ παλάτι, πήρε ένα όφιο κι' έβγαλε μέσα σ' ένα δάσος.

Όταν νύχτωσε, ξεκλήθηκε άπό μόνος στα χορτάκια κι' άποκαταήθηκε κλαίγοντας. Τὸ πρὸι τὸν ακούθηκε, έξακολουθῆσε τὸ δάσος της και σέ λίγο έφτασε σ' ένα κούρσι κούρα. Όταν είδε μέσα εκεί ποσο είχε άσχημίσει, τήν έ- πήρε τὸ παράσοκο. Αούστη, έμιας και σιέσιος ξεκίνησε με άποφυγή μικρή βασίλοπούλα.

Ό ήλιος κόντεσε να γερει, ό- ταν ἡ Λίλα είδε έντεκα άσπιρους κύκνους, με χρυσές κορώνες σὸ κεφάλι, που έρχόνταν σὸ ένας πί- σοσ από τὸν άίλο, σαν με μινά- λη άσπρη κορδέλλα.

Οι κύκνοι πέταξαν κοντά της και τινάζαν τὰ κτερά τους. Κι' όταν ο δίσκος τὸ ήλιος κάηκε άπόδωκα, τὰ κτερά τὸν άκούσαν έπασαν κι' έντεκα όφια βασιλο- πούλια, τ' αδέρφια της, στάθηκαν μπροστά της.

Ἡ Λίλα έθράλε, με τρομαγή γεμάτη συγκίνηση κι' έκανε στην άρχαία τὸν αδερφὸ της.

— Αλλά και τὰ βασιλοπούλα ἡ σαν πάρα πολύ εὐτυχάμενη, γιατί ήταν άνακαλίφει τή χαριτωμένη αδερφή του. Και της είπαν :

— Μάθε πὸς σοσ βασιλὸ ο ή- λιος έμιασε κύκνοι, κι' όταν βα- σιλεύει γινόσιος άπόδωκος... Κατακόψε μικροὸ από δὸ, σε κάποιο κούρι, πέρα άπό τὸν άκασόνο... Έδώ έρχοσιος μονάχα με κούρι τὸ χρόνο και μένοσιος έντεκα μήνες... Άλλωσιος ἡ τελευταία μας μέρα και πρέπει να γορδοσιος τὸ νύχι, όποσ θὰ μένοσιος ένα χρόνο...

— Πάρτε κι' έμένα μεζὸ σας! τὸς είπε ἡ Λίλα παρακαλεστικά.

Τ' αδέρφια της εδέχτηκαν κι' έμειναν ξετίνα όλη τή νύχτα, πλέ- κοντας ένα γερό δίχτυ με βορβόλα. Τὸ πρὸι ἡ Λίλα μαίκε μέσα σ' αυτό κι' οί κύκνοι τὸ σήκωσαν άπάνω σὸ κτερά τους κι' έφυγαν.

Έπειτα έπί τέλους σὸ νύχι τους και, καθὸς ήσαν ζωηραμένα, ξεκλήθηκαν να κοιμηθὸν σὸ με στήλιά, πὸδ τὸ κάτω της μέρας ήταν σκεπασμένο με με κλητή και μαλακή πρασιναία.

— Να δοσιος τί θὰ άνευρετις άπόψε! είπε στή Λίλα ο μικροτέ- ρος αδερφὸς της.

— Ο Θεὸς να δοση, άποκατήκε αυτή, να δοσ πὸς θὰ σας σώσει.

Κι' ἡ σκεπή αυτή κωροήθηκε για καιά μέσα σὸ νύχι της βασιλο- πούλας και παρακάλεσε με όλη τήν καρδιά της τὸ Θεὸ να τή βοηθήσει.

Κι' αληθινά, έκείνη τή νύχτα, άνευρετις πὸς πετοσιος σὸν άέριο και πήγασε σὸ παλάτι της Μοίρας. Έκει τή εδέχτηκε μια νεράδα και της είπε :

— Αν έξεις έπονομή και θάρρος, μορείς να όσοσις τ' αδέρφια σου. Βλέπεισ αυτή τή τσοκνίδα που κρατὸς! Ολόγωνα σὸ στήλασ από ύπόφυρον πολλές τέτοιες, αλλά καμιά δεν θὰ σοι χρησιμεύει.

έχτος από κείνες που φτερονον σὸς τάφους μέσα σὸ νεκροτα- φείο...

Μάθετε λοιπόν άπό αυτές όσοσις μορείς, χωρίς να σέ νοιάζει πὸ θὰ σε άρκαλιόνοσι. Κοιμάτιος τεσ με τὰ χέρια και τὰ πόδια σου όποσο να γίνονσι κλωστής. Έπειτα πάρε τις κλωστής και πλέξε με αυτές έντεκα μανδύες με μαγικά μορατά. Όταν τελειόνοσιον αὐτο και τὸς φοροδοσιος τ' αδέρφια σου, άμείσοσ θὰ ξεμαρτωθὸν...

Νά θυμάσαι όμως πὸς από τή στιγμή που θ' άρχισις αυτή τή δουλειά όποσο να τή φέρεις σὸ τέλος, δεν πρέπει καθόλοσ να μι- λήσις. Μάθε ακόμα πὸς ἡ πρώτη λέξι που θὰ βγῆ από τὸ στόμα σου, εινε γρασὸ να σόσει τήν καρδιά τὸν αδερφάρι σου. Στὴ γλώσσα σου εινε ἡ ζωή τουσ κωρασιμενίος...

Αὐτὰ τὰ λόγια εινε ἡ νεράδα και χτύπησε με τήν τσοκνίδα τὸ χέρι της ἄλλας. Ἡ βασιλοπούλα τότε έννοιουσε έναν πόνο, σαν από άόφθαλοσ άναμμένο, και ξετίησε.

Όταν ξετίησε, ο ήλιος είχε βγει κι' άμείσοσ έστρεξε σὸ νεκρο- ταφείο, μάθετε τσοκνίδες και άρχισε τή δουλειά της.

Τελείουσε τὸν πρώτο μανδύα κι' είχε άρχισις τὸ δεύτερο, όταν ο βασιλιάς τὸν νησιό, που βγήκε για κούρη, πέρασε και τή βόηκε στή στήλιά.

Πὸς βρόθησε εδὸ, παιδί μου! τή ρώτησε.

— Αλλά ἡ Λίλα κούνησε μονάχα τὸ κεφάλι της. Νά μελῆρι δεν τοι- μούσε, γιατί θὰ πεθάνονε τ' αδέρφια της.

— Άκόμα, για να μιν ἰδι ἡ βασιλιάς ποσο πονοίσε, έστρεψε τὰ χέρια της κάτω άπό τήν ποδιά της.

— Ελα μεζὸ μου της είπε ο βασιλιάς. Δεν πρέπει να μένη εδὸ. Κι' αν ἡ κλωστή σου εινε όμοια με τήν άμορφο σου, θὰ σέ ντόσο σὸ κεφάλι και σὸ βελούδα και θὰ σοδ βάλω κορδὸνα σὸ κεφάλι. Θάσαι ἡ καλύτερη βασιλοπούλα μεσὸ σὸ κούστο μου.

Και λέγοντας αυτά τὰ λόγια, ο βασιλιάς τήν πήρε καθάλα σ' ένα κούρι.

Έκείνη έλαγσε κι' ήθηκε να κούρη, αλλά ο βασιλιάς τήν έπὸ- δισε, λέγοντας :

— Εγὸ θέλω τὸ καιό σου και με μέρα θὰ με εὐχαρισήσις για αυτό που σοδ καινο...

Ἡ έρωσαν μεζὸ κούστοσ και βοσνέ κι' έφτασαν τέλοσ σὸ πα- λάτι. Μόλις κούρηαν μέσα, ο βασι- λιάς τήν οδήγησε σ' ένα μαγα- ρένο δάμα, όποσ όλα ήσαν από χρυσοσ, κι' έλασαν.

Ἡ βασιλοπούλα όμως δεν ά- σκάνουσε χαρά, ἀλλ' έλαγσε λι- κού. Είχε όμως μεζὸ της τὸ μισο- τελειομένο μανδύα και κούσιος κλωστής κι' ξεκαλοούησε, όποσ πρὸτα, τή δουλειά της.

Ό έπίσοκος της ζωρασε, μόλις τήν είδε, είπε πὸς θάταν μαγα- ρο και γι' αυτό δεν έμειλοσε, με ο βασιλιάς δεν τὸν άκουσε.

Ἡ βασιλοπούλα κούσε νύχτα ση- κούνασε κούρη και πήγασε σὸ νεκροταφείο για να μεζέριη τσοκνί- δες. Έτσι άρχισαν να τήν έπορηζονται και σὸ τέλος ποτιερναν πὸς ήταν προμακτιός μαγισσο. Ύστερ από αυτό, ο βασιλιάς έ- παρε να τή αγαπάει και διάταξε να τή κούρη.

Τήν έθαλαν λοιπόν να καθήση άπάνω σ' ένα κούσι, πὸδ τὸ έσορνε ένα γερόσ άίλο, της φοροσαν ρούχα κωραλιόνοσ και τήν πήσαν να τή πάνε σὸν τόσο τὸν μαρτιόρι της.

Μ' όλα αυτά όμως ἡ βασιλοπούλα εξακολουθῆσε να πλέξη τοὺς μανδύες τὸν αδερφίον της. Στὸ πόδια της βροκονταν πειά έτοιμα οί δέκα μανδύες και ίσοσ έλακε με γορηγοάδα τὸν ένδεκατο.

Και τὸ πλῆθος τήν κούταξε κι' έλεγε :

— Κούταξε τήν τή μαγισσα! Όλο μάγια καινί! Κάτι μαγε- ροσιος πάλι! Κοιμάτιος θα τή καινοσιος!

Και όμοσαν όλα καταλάνοσ της, έτοιμα να της ξεκοίσιουσε τοὺς μανδύες.

— Αλλ' αυτή τή σερμη έντεκα καινοσ πέταξαν άπάνω από τ' άμάξι της, τινάζοντας τα κτερά τους, κι' ο όλος φοβήθηκε και παραμέρισε. Κι' όταν ο όμιος άπλοσε τὸ χέρι του για να τή κωρεθάσει από τ' άμάξι, ἡ βασιλοπούλα σέκασε γορηγοσ-γορηγοσ τοὺς καινοσ με τοὺς μανδύες κι' οί καινοσ γύησαν άμείσοσ έντεκα όφια βασι- λοπούλα.

— Τόσο μοροδ να σας μιλήσο, φώναξε ἡ Λίλα. Ελα μεζὸ!

Ἡ βασιλοπούλα βγήκε σὸ δάμα κι' εὐχαρισήσε τὸ λαό...

ΟΤΑΝ ΞΕΖΟΥΣΕ Ο ΑΕΤΟΣ

ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΥ

Ο ΑΠΟΜΑΧΟΣ ΤΟΥ ΑΟΥΣΤΕΡΛΙΤΣ

(Ιστορικό διήγημα)

Ο μάρινα-Καλώ ήταν παλιός γροβαδιέρος της αυτοκρατορικής φρουράς. Είχε χάσει το δεξί του χέρι και το αριστερό του πόδι πολεμώντας μαζί με τον αυτοκράτορα, κ' είχε αποσπασθεί στο Ρουβίγ, όπου ζούσε με τη φτωχική του σύνταξη, στο σπίτι της ανεψιάς του, η οποία είχε δέκα παιδιά.

Ο μάρινα-Καλώ, τις μέρες που δεν τον πείραζαν ή πλεγές του, έπαινε τ' ανηψιά του, τάβαζε στο δρόμο και τους έκανε γυναικία. Κι' ήταν ένα θεάμα πολύ όμοιο να βλέπεις να παρλαίνουν αυτοί οι μικροσκοπικοί στρατιώται, κ' ένα ξύλο στον ώμο, από τις σοβαρές διαταγές του γροβαίου άστραυλού.

Έπειτα την ημέρα του χαλαρισμού, μόλις έφραζε, ο μάρινα-Καλώ άνοιγε το παράθυρο και φέρνοντας την παλάμη πάνω από το μάτι του, κούταζε τόν δρόμοντα.

—Ε, καλή μέρα δάχνουμε σήμερα, μοιραϊόμαστε. Πρέπει να πάω στις Βερσαλλίες για να πάρω τη σύνταξί μου...

Απομακρύνθηκε απ' το παράθυρο, έφραξε το σκαπόφ του στο γροβαί, άνοιξε την πόρτα και βγήκε στον κήπο, όπου έσκυψε ένα γροβαίο και κάπνισε την πίπα του.

Έπειτα, μόλις ανέβηκε ο ήλιος, φόρεσε την κριαζακήτη στολή του, άπλωσε στην άσκια κρεμάσαν το παρσίμιο της άνδρειας, στρέφοντας το ξύλινο πόδι του να πήρε το δρόμο για τις Βερσαλλίες.

Ο ήλιος ανέβαινε ολοένα στον ορίζοντα και η ζεστής άχτίδες τον έφεταν στις πλάτες του γροβα-άστραυλου και τον έφηναν. Ωστόσο, ο μάρινα-Καλώ έξακολουθούσε το δρόμο του.

Όταν έφτασε στο Μαλιμαζόν, αναγκάστηκε να καθίσει κάπου για να ξεπαστάσει. Κι' άκουσε βιθιήτριες στις άνωμήτριες του, ξαναφώνοντας στο νου του τα παλιά χρόνια, τα χρόνια του πολέμου.

Έξωφρα δικαίωμα νάφραται από αντίπαρο μιά παρσα άξιοματικόν προς το μέρος του. Ένα προαίτημα τον κατέλαβε τότε κι' έβγαζε την καρδιά του να σπαστή. Το βλέμμα του προσήλυνε κ' έπισηνί πάνω σ' έναν απ' τους άξιοματικόν.

Ο άξιοματικός αυτός φορούσε άσπρο πανταλόνι, λευκό λαμιωδέτη, κρηά ή ποδημάτα, τριζόχο στο κεφάλι και σπαθί στο πλευρό.

—Μορέ, αυτός είναι ο αυτοκράτορας... μοιραϊόμαστε ο μάρινα-Καλώ.

Κι' άμεισος άφρασε το ροβδί του να πέση κάτω, τινάχτηκε όρθος, στάθηκε ίσιος σαν λαυλάδα και χαϊρέτισε στρατιωτικά.

Ο Ναπολέον —γιατί αυτός ήταν πραγματικά— κούταζε προσεχτικά το γροβαίο άστραυλό, κ' έπειτα σήκωσε ο ίδιος και το έδωσε το ροβδί του, λέγοντας:

- Πώς όνομάεσαι;
- Αντώνιος Καλώ, Μεγαλειότατε.
- Πού πές;
- Στις Βερσαλλίες για να πάρω τη σύνταξί μου...
- Έχεις πολλόν καιρό που άστραυτεύτηκες;

— Από την εποχή της μάχης του 'Αούστρλιτς. Έκει έχασα το ένα μου πόδι και το ένα μου χέρι. Είγνυχος ήταν το αριστερό και έτσι μπορώ και χαϊρετώ άκόμα τον αυτοκράτορα.

Κι' όταν ο κόμισος είδε τί συνέβη, έσκυψε και την προσάννησε σαν αγία.

— Άλλά η Λίζα από την ταραχή, απ' τον πόνο κ' απ' την ανησυχία της έπεσε λιποθυμή καταγής.

— Ναι, είναι άθωια! είταρες κ' άδερφια της και διηγήθηκαν στο βασιλιά όλη τους την ιστορία.

Την ίδια στιγμή ο άερας κλημύρισε από μιά ενδοιά κλημάδων ροδών και τ' άξίτα ποήξαν μαζίφρι για τη φροιά έβγαλαν κομύο και κλαδιά.

Και στην κορφή του πιο ψηλό κλαδιού βγήκε ένα κατάνελο λουλούδι, σαν άστρο φρενίνο. Το λουλούδι αυτό το έσκυψε ο βασιλιάς και τόβυλε στο στήθος της Λίζας. Κι' η βασιλοπούλα σινηθε άμεισος απ' τη λιποθυμία της και την μετέφρασαν στο παλάτι. Έκει βγήκε στο δώμα κ' εϊχαρίστηκε το λαό...

Η κλημύριε τώρα χτυποδαν μόνυχες τους και τά πουλιά κελιάδουσαν χαροφίμενα... Όλη η φρού γρούο γρούοτασε... Έτσι τά έντετα βασιλοπούλα γύρισαν στον τόπο τους, μαζί με την άδερφή τους. Κι' ο πατέρας τους σαν έμαθε πως όλα αυτά τάσανε η γυναικα του, η μάγισσα, διάταξε και τη δέσανε πίσω από ένα άφρηναμένο άλογο, που την κομμάτισε στα βουνά και στα λαγκάδια...

XANES XPICTIAN ANTEPSEEN

—Είσαι εϊχαρίστημένος τώρα;

—Δέν λιποδία παρσά μόνο για τα μέλη που έχασα, Μεγαλειότατε. Κατά τα άλλα είμαι γέρος και θάβηλα να πολεμίσω ξανά.

—Πού έπηρετεύοσαι;

—Στους γροβαδιέρους της φρουράς, Μεγαλειότατε, αυτούς που σάς έσκυαν δεκανέα στο Λουβί και λοχία στο Καστιλιόν...

—Καλά, Θέλεις τίποτε;

—Τίποτε. Μού άρζει που πήρα το παρσίμιο της άνδρειας και που σάς ξαναείδα.

—Μά τέλος πάντων δέν έπιθυμείς τίποτε άλλο;

—Α, ναι, Θέλω να ξαναπάω στον πόλεμο...

—Είσαι τρομερός, ματάρια, τού είλε. Όλοι πάντα κάτι θα ζητήσουν απ' τον αυτοκράτορα... Έσύ δέν ζητάς τίποτε. Είσαι τρομερός...

Έπειτα γύρισε στους άξιοματικόνους του και πρόσθεσε:

—Τόν βλέπετε, κηφίος, αυτόν το γέρο; Έ, λοιπόν, είναι ο πιο εϊχτιζιόμενος απ' όλους μας...

Έπειτα, παίρνοντας ένα σημειωματάριο από τα χέρια κάποιου άξιοματικόνου του, έγραψε ένα φύλλο κ' έφραξε απάνω λίγες λέξεις.

—Νά, τού είλε. Πάρε αυτή τη σημειοσί και νά τη δώσης στον ύπαλληλο που θά σε πληρώσει.

Κατόπι ο αυτοκράτορας τον χαϊρέτισε εϊχαρίθια και άπομακρύνθηκε. Ο γροβα-άστραυλος έξακολούθησε κ' αυτός το δρόμο του.

Στην άσχη, μεθυσμένος από την άπροσδόκητη συνάντησι που τού έτυχε, δέν πρόσθεσε στο μάρσο του δρόμου και πήγαζε γροφίρα. Άλλά σιγά-σιγά έκανε πιο άγρο το βήματά του. Άσχη και άσθάνεται πως τον βάρανε το ξύλινο πόδι.

Ωστόσο, καθώς περπατούσε, έπιωξε μια στα δάχτυλά του το χαρτί που κρατούσε, κ' ην έφροντας τί έσημειε το περιεχόμενό του.

Κι' αυτόν η λίγες λέξεις που είχε χαϊρέσει εκεί ο Ναπολέον ήσαν σπαστός γροφίος, για τον άπλοώστατο λόγο ότι δέν ήξερε να διαβάσει.

Έξωφρα μιά ύποψια πέραςε από το μυαλό του και τον άνησυχισε.

—Δέν έβγαλα καλά, σέφρατε, να πώ στον αυτοκράτορα πως είμαι εϊχαρίστημένος και πως δέν θέλω τίποτε.

Και συνδιάζοντας τα λόγια του αυτοκράτορος με το τράβηγμα του αψιού του, επέθετο, όλοένα και περισσότερο, ότι είχε κείνη άσχημα να μιλήσει έτσι.

Και τόρα τί θάκανε; Άν ο αυτοκράτορας, χάρις στην άπερισκερσία του, τού είχε ελαττώσει τη σύνταξί του και μάλιστα σε τόσο κρίσιμες οικονομικές περιστάσεις;

Έτσι ο μάρινα-Καλώ έφρασε με μιά όλη του την εϊθυμία.

Τίποτε άλλο δέν τον άπασχολούσε πιά, εκτός από το καταραμένο έκνινο χαρτί που κρατούσε στα χέρια του, χωρίς να γνωρίζει το περιεχόμενό του.

Άσχη νά το καταστρέψει, άλλά έπειτα φροήθηκε για τά άποτέλεσματα που θάχε η πράξι του, άν τύγανε και τό μάθανε ο αυτοκράτορας.

Κουτσά-στραβά έφτασε, τέλος, στις Βερσαλλίες. Πήγε στο ταμείο, πήρε τά χαρμάτα και άφού τά τάετσεσε καλά έδωσε το χαρτί.

—Πώς σου πώδωσε αυτό; ρώτησε ο ύπαλληλος.

—Ο Μεγαλειότατος.

—Ο αυτοκράτορας;

—Μάλιστα.

Ο ύπαλληλος τινάχτηκε όλόορθος από το κήσιμά του κ' άμεισος όλο το γροφείο άναστατώθηκε. Όλοι όσοι εργαζόνταν εκεί μισα έφραξαν, ο ένας πίσω από τον άλλον, για να ίδούν τον άπομυχο.

Ο γέρος εν τούτοις έφρασε και κούταξε γύφου του τρομαγμένους, κ' ημπορώντας νά καταλάβη τί συνέβαινε και τον παρατηρούσαν με τόση περιέργεια. Έπί τέλος παρουσιάστηκε ο ίδιος ο διευθυντής του γροφείου, ο όποιος κάλεσε το γέρο και τού είλε:

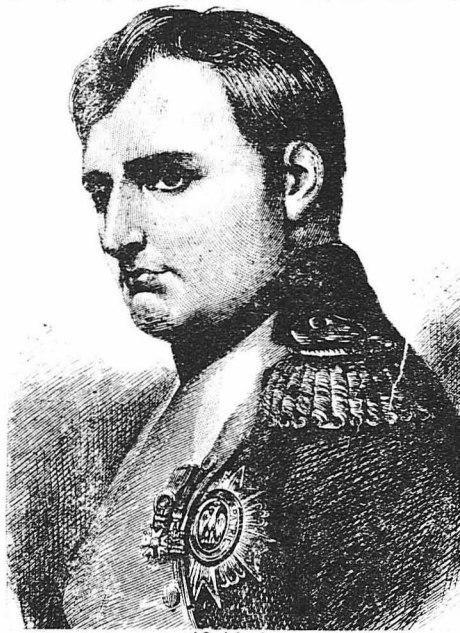
—Νά, Καλώ! Πάρε αυτά τά χαρμάτα.

Και μέτρησε ύποστατόν στον καταπληκτικό μάρινα-Καλώ είκοσι πέντε όλοκαίνοφρα, άστραφρατα ναπολεόνια.

—Είλε το όσοφ του αυτοκράτορος! τού είλε.

Ο γροβαίος άπομυχος στην άσχη είχε μείνει άναυδος από την κατάληξι του. Έπειτα σφρογίσε τά δακρυόμενα του μάτια, πήρε με τρεμάμενα χέρια το όσοφ του Ναπολέοντος, και βγάδοντας το καπέλο του, βροντοφώνησε με τη γέφυρη φωνή του, την παλλομένη από βαθεία συγκίνηση κ' άσυχαρήτο ένθουσιασμό:

—Ζήτω ο Αυτοκράτορας!...

Ο 'Αετός